

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság

2011/2052(INI)

30.8.2011

VÉLEMÉNY

a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság részéről

a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság részére

a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformjáról
(2011/2052(INI))

A vélemény előadója: Anna Záborská

PA_NonLeg

JAVASLATOK

A Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság felhívja a Foglalkoztatási és Szociális Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

- tekintettel a felülvizsgált Európai Szociális Chartára és különösen annak 16., 30. és 31. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára és különösen annak 15., 21., 31., 34. és 36. cikkére,
- tekintettel „A nők és a szegénység az Európai Unióban” című, 2005. október 13-i állásfoglalására¹,
- tekintettel a nemek közötti egyenlőségről szóló európai paktumról (2011–2020) szóló tanácsi következtetésekre²,
- tekintettel „A munkaerőpiacról kiszorultak aktív befogadásának elősegítése” című, 2009. május 6-i állásfoglalására³,
- tekintettel a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó stratégiára (2010–2015)⁴,
- tekintettel a gazdasági hanyatlás és pénzügyi válság nemi szempontjairól szóló, 2010. június 17-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel az általános érdekű szociális szolgáltatások jövőjéről szóló, 2011. július 5-i állásfoglalására⁶,
- tekintettel a bizonytalan foglalkoztatási feltételek mellett dolgozó nőkről szóló, 2010. október 19-i állásfoglalására⁷,
- tekintettel a nőket sújtó szegénység megjelenési formáiról szóló, 2011. március 8-i állásfoglalására⁸,
- tekintettel az „A szegénység és a társadalmi kirekesztés leküzdése: Az Európai Unió statisztikai portréja 2010” című 2010-es EUROSTAT-kiadványra,

A. mivel a rendkívüli szegénység súlyosan sérti a nők, a férfiak és a gyermekek alapvető jogait és emberi méltóságát;

---

¹ HL C 233. E, 2006.9.28, 130. o.

² A Tanács 2011. március 7-i következtetései, Brüsszel.

³ P6_TA (2009) 0371.

⁴ COM(2010) 491 végleges.

⁵ P7_TA(2010)0231.

⁶ P7_TA(2011)0319.

⁷ P7_TA(2010)0365.

⁸ P7_TA(2011)0086.

- B. mivel a szegény régiók társadalmában a szegénység sikeres csökkentése szempontjából különösen nagy előrelépést a szegény nők és lányok fejlesztési folyamatban való aktív részvétele;
- C. mivel a fogyatékossgal élő nők kiszolgáltatott szociális helyzetük miatt csapdában vannak, és ki vannak téve a megkülönböztetés, a szegénység és a társadalmi kirekesztés súlyos kockázatainak,
- D. mivel a szegénység másként hat a nőkre és a férfiakra, illetve fiúkra és lányokra, mivel a szegény nők és lányok gyakran nehezebbnek találják a megfelelő szociális szolgáltatásokhoz és jövedelemhez való hozzáférést,
- E. mivel a nők szerepének életkörülményeik javítása és az ország társadalmi és gazdasági életében való aktív részvételük lehetővé tétele révén való erősítése kulcsfontosságú a hosszú távú fenntartható fejlődés és a szegénységgel való megbirkózás szempontjából;
- F. mivel a platform nem veszi figyelembe a nőket és férfiakat érintő nemi alapú tényezőket, és nem fordít elegendő figyelmet arra, hogy a szegénység főként a nőket érinti;
- G. mivel a szegénység és a társadalmi kirekesztés sérti az emberi méltóságot és az alapvető emberi jogokat, ugyanakkor a jövedelemtámogatási rendszerek fő célja az emberek szegénységből való kiemelése és annak lehetővé tétele, hogy méltósággal éljenek, ami különösen fontos a nők esetében, hiszen őket súlyosabban érinti a szegénység,
- H. mivel azokban a fejlődő országokban, amelyekben kisebb a nemek közötti egyenlőtlenség, rendszerint alacsonyabbak a szegénységi ráták,
- I. mivel az egész élet során megszerzett jövedelem terén jelentkező nemek közötti különbség következményeként a nők alacsonyabb nyugdíjat fognak kapni, és ennek eredményeként a tartós és rendkívüli szegénység a nőket jobban sújtja, mint a férfiakat: a 65. életévüket betöltött nők 22%-át fenyegeti a szegénység kockázata, szemben a férfiak 16%-ával,
- J. mivel az utóbbi tíz évben a szegénységben élő nők száma aránytalanul megemelkedett a hasonló helyzetben lévő férfiak számához képest,
1. kéri, hogy a Bizottság/Eurostat készítsen átfogó elemzést a szegénységről és a társadalmi kirekesztésről, valamint hogy nemek és életkor szerinti bontásban készítsen a minőségen és részvételen alapuló megközelítést alkalmazó statisztikákat annak érdekében, hogy felhívja a figyelmet az idősebb nők körében fennálló szegénység problémájára; reméli, hogy a Nemek Közötti Egyenlőség Intézete – mihamarabon teljesen működőképes lesz – hozzá fog járulni a nem megfelelő, nemek szerint bontott, módszeres összehasonlító adatok problémájának megoldásához;
  2. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket a nők a férfiakhoz viszonyított nagyobb arányú elszegényedésének megakadályozására a nők foglalkoztatásának és vállalkozói kedvének előmozdítása, a nemek közötti bérszakadék elleni küzdelem, valamint a munkahelyi és a családi feladatok összeegyeztetésének – gyermekgondozó létesítmények kialakításán, az eltartott személyek számára nyújtott

szolgáltatások rendszerén, a szülői szabadság egyenlő megosztásán és a rugalmas munkaszervezés előmozdításán keresztül – megkönnyítése révén,;

3. kitarthat, hogy a platformban megjelölt szociálpolitikákat a megkülönböztetésellenes politikákkal párhuzamosan kell végrehajtani, mivel sok egyén esetében a szegénység gyökerei gyakran a korlátozott lehetőségekben keresendők;
4. határozottan bírálja, hogy a Bizottság által javasolt, a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformja teljes mértékben figyelmen kívül hagyja a szegénység és a társadalmi kirekesztés nemi szempontját;
5. hangsúlyozza, hogy a vidéki területeken élő nőket gyakran nem tekintik munkaerőnek, annak ellenére, hogy a mindennapi mezőgazdasági munkában való közreműködésük éppolyan fontos, mint a férfiaké, és hogy ebből adódóan kizárják őket a munkavállalókat megillető szociális jogokból, valamint az elszegényedés veszélyezteti őket;
6. felkéri az Európai Bizottságot, hogy pontosítsa az „alapvető termék- és szolgáltatáskosár” meghatározásának közös elveit, érzékelhetővé téve a szegénységet és a nemet, életkoron vagy társadalmi származáson alapuló megkülönböztetést;
7. felszólítja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a 92/441/EGK¹ ajánlást és a személyek emberi méltósággal összeegyeztethető élethez szükséges erőforrásokhoz és szociális segélyhez való alapvető jogának abban szereplő elismerését, emlékeztetve arra, hogy ez a kérdés létfontosságú a nők számára, és azt is hangsúlyozva, hogy a jövedelemtámogatási rendszerek fő célját az emberek szegénységből való kiemelésének és a méltóságban való élet lehetővé tételének kell alkotnia, ami magában foglalja az e méltóságot biztosító rokkantsági és öregségi nyugdíjakat is; e célkitűzésre tekintettel azt ajánlja, hogy a Bizottság hozzon létre egy közös módszert a létminimum kiszámítására a megélhetési költségek (egy árukból és szolgáltatásokból álló „bevásárlókosár”) alapján, hogy a szegénységi szintek összehasonlítható méréseire támaszkodhasson és meghatározhassa a szociális beavatkozás eszközeit, ideértve a minimáljövédelmi rendszert;
8. sürgeti az európai élelmiszersegély-programnak – mint a szegénység elleni küzdelmet célzó, ambiciózus, integrált politika egyik elemének – a leginkább nélkülözők számára való további fenntartását, szem előtt tartva, hogy gyakran a nők a elégtelen táplálkozás első áldozatait;
9. kéri, hogy fordítsanak kiemelt figyelmet a szülők és gyermekek közötti kapcsolatra – például konkrét intézkedéseket magukban foglaló, kifejezetten a nemzeti követelményekhez igazított programok révén – annak érdekében, hogy a szülők és gyámok számára lehetővé tegyék a szülői kötelességek ellátásához szükséges lehető legnagyobb és legjobb támogatást, a gyermekek a nagy szegénység következtében ne kerüljenek szociális intézményekbe, illetve ez csak végső lehetőségként merüljön fel;
10. felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő támogatást a gyermeküket egyedül nevelő szülők számára, mert ők sokkal inkább ki vannak téve a szegénység

---

¹ A szociális védelmi rendszerek elegendő forrásaira és szociális támogatására vonatkozó közös kritériumokról szóló, 1992. június 24-i 92/441/EGK tanácsi ajánlás (HL L 245., 1992.08.26., 46. o.).

veszélyének, mint azok a családok, amelyekben mindkét szülő rendelkezik jövedelemmel; ezzel összefüggésben arra is felszólítja a tagállamokat, hogy elegendő gyermekgondozó intézmény létrehozásával és a gyermeküket egyedül nevelő szülők ezekhez való hozzáféréseinek megkönnyítésével biztosítsanak támogatást az egyszülős családok számára;

11. felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő szociális ellátásokat azoknak a nőknek és férfiaknak, akik idős, beteg vagy fogyatékossgal élő rokonokról gondoskodnak, továbbá arra kéri a Bizottságot, hogy tartsa fenn a civil társadalmi szervezetek számára a nőket érintő szegénység hatásainak leküzdésére és mérséklésére elkülönített pénzügyi előirányzatot;
12. hangsúlyozza, hogy a nők és a férfiak egyenlő munkaerő-piaci részvételéhez és a szegénység megelőzésének és csökkentésének eszközeként fontos az egyetemes hozzáférés és fontosak a megfizethető, jó minőségű támogató szolgáltatások, mint például a gyermekgondozó létesítmények;
13. felszólítja a Bizottságot, hogy vegyen tervbe egy keret-iránymutatásokból és elvekből álló csomagot a megfelelő és fenntartható nyugdíjszabályok biztosítása céljából, hogy hatékonyan küzdjön a szegénység kockázata ellen, amellyel a bizonytalan és szórványos foglalkoztatás és alacsony javadalmazás következtében a nők szembesülnek; megállapítja, hogy az anyaságnak és a gondozásnak tulajdonított érték növelése mellett szorosabb köteleket kell kialakítani a jóléti rendelkezések és az egyéni és családi körülmények között;
14. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy fordítsanak külön figyelmet az idősebb nők körében tapasztalható szegénység problémájára, amely abból ered, hogy kisebb nyugdíjban részesülnek, aminek okai részben azok a munka nélkül töltött időszakok, amelyeket életük során vállalniuk kellett annak érdekében, hogy gondozhassák gyermekeiket és többi rászoruló családtagjaikat;
15. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a szegénység felszámolása és a társadalmi kirekesztés leküzdése érdekében tegyék a nemi vonatkozású megközelítést minden közös politika és nemzeti program kulcsfontosságú alkotóelemévé; továbbá úgy véli, hogy a tagállamoknak figyelembe kell venniük a nemi dimenziót a recesszióból való kilábalást célzó terveikben;
16. kéri, hogy az október 17-én – a szegénység elleni küzdelem világnapján – megrendezendő félévenkénti miniszteri kerekasztal során zajló értékelést az érintett személyek és a leginkább nélkülözőket segítő szervezetek bevonásával végezzék el, a nemspecifikus szempont figyelembevételével a legszegényebbeket tekintve hivatkozási alapnak;
17. úgy véli, hogy az önkéntes munka nagyon fontos szerepet játszhat a szegénység, a társadalmi kirekesztés és a nemek közötti egyenlőtlenség elleni küzdelemben; rámutat arra, hogy 2011-et az önkéntesség európai évének jelölték ki, és sürgeti a tagállamokat, hogy gyorsítsák fel a bevált gyakorlatok megosztását, és hozzanak hatékony intézkedéseket az önkéntes munka támogatása és hatókörének bővítése érdekében;
18. javasolja, hogy fordítsanak különös figyelmet a nők rászoruló, az elszegényedés

szempontjából veszélyeztetett csoportjai (idősek, fogyatékosokkal élők, vidéki területeken élők, migránsok, erőszak és emberkereskedelem áldozatai) sajátos helyzetére és szükségleteire, valamint dolgozzanak ki nemi szempontokon alapuló politikai intézkedéseket;

19. javasolja, hogy a platformban javasolt fellépéseknél el kellene ismerni a többszörös megkülönböztetés következményeit, olyan politikai irányultságú intézkedéseket kell bevezetni, amilyenek jelenleg például a spanyol és a román jogszabályokban szerepelnek, valamint a többszörös megkülönböztetéssel szemben ki kell alakítani különösen a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének koncepcióját;
20. felhívja elnökét, hogy kérje fel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségét, hogy a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetével együttműködésben készítsen egy tanulmányt a legszegényebbek alapvető jogokhoz való tényleges hozzáféréséről, illetve hátrányos megkülönböztetésükről, és vonja be a folyamatba azokat a szervezeteket, amelyek keretében a társadalmilag kirekesztett személyek szabadon hangot adhatnak véleményüknek.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	30.8.2011
A zárószavazás eredménye	+: 31 -: 0 0: 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Andrea Češková, Tadeusz Cymański, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Zita Gurmai, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Raül Romeva i Rueda, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Lena Ek, Sylvie Guillaume, Mojca Kleva, Kartika Tamara Liotard, Katarína Neveďalová, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou, Licia Ronzulli
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Heide Rühle